

Føroyingar eiga at bjóða íslendingum tilboð um samvinnu

— Eitt føroyskt tilboð um samvinnu, við atliti til felags gagn, eigur at verða fingið upp at standa, miðandi ímóti at hækka nettovinningin, íslendingar annars hava av sínum — ikki heilt frívillega útflutningi av 130.000 feskum fiskatonsunum, um somu tíð sum føroyskur maskin- og arbeidskapacitetur kundi komið stabiliserandi inn á normalmatals dekningsbidragið hjá íslenskum fiskavirkjum, í serliga eystasta parti av hesum so velduga landi, skrivur John Smith í seinna partinum av grein síni um økt samstarv millum Ísland og Føroyar.

Hann setir eisini spurningin: — Eiga vit ikki at lata upp ein norður-atlantiskan marknað? Eiga vit ikki at bjóða íslendingum ein alternativan og betri marknað, heldur enn tey sera svingandi marknaðarviðurskiptini, ið eru ráðandi á teimum so sera fjaru marknaðunum, har vit, og teir, annars eru noyddir at handla.

Sum áður sagt, so ferðast í feskum líki umleið 130.000 tons av íslenskum botnfiski framvið Føroyum, til feskiskamarknaðirnar niðri í mið-Europa, Immingham í Bretlandi, Bologne í Fraklandi, Hanstholm í Danmark, Cuxhafen í Týskland, v.fl.

Av hesum gott 130.000

tonsunum av ísfiski vóru um 58.000 tons flutt í egnum fiskiförum, meðan gott 72.000 tons vóru flutt út við farmaskipum.

Hetta svarar til umleið 356 tons hvønn einasta dag av ársins 365 dögum, ella eini 712.000 pund um dagin. Um 70.000 tons vóru flutt til

Bretlands — um 35.000 tons til Týsklands og hartil stórar nøgdir til Fraklands.

Spart sigling

Tað sum er so sera týðningarmikið, fyrri ikki at siga ørkymlandi, tá hesin veruleiki rættuliga festir seg, tað er at

hetta er farið fram alt árið 1990, uttan at tað er lagdur so mikið sum ein stertur upp á land í Føroyum, í hesum sama tíðarskeiði. Vit áttu í fyrstu atlogu kanska at stýtt íslensku veiðuferðunum um siglingina av íslandsmiðum til traditionellu marknaðirnar fyrri sunnan, til UK,

Týsklands og Fraklands.

Hetta í sær sjálvum, og hetta einsamalt hevði verið av stórum týðningi fyrri íslendingar, høvdu teir kunna spart hesa longu sigling.

Eiga vit ikki at lata upp ein norður-atlantiskan marknað? Eiga vit ikki at bjóða íslendingum ein alternativan og betri marknað, heldur enn tey, sera svingandi — fyrri tað mesta buyer's market viðurskiptini, ið eru ráðandi á teimum so sera fjaru marknaðunum, har vit, og teir, annars eru noyddir at handla.

Eiga og kunnu vit ikki, sum áður sagt, at lata upp og marknaðarfora ein stórmarknað 370 km norðanfyrri roll-on, roll-off rampuna í Scrabster, ein marknað, sum um somu tíð eisini liggur 370 km sunnanfyrri næstu havn í Íslandi?

Feskiskamarknaðurin í Europa er av hesum stóra, íslenska útboði sera doyvdur og hann heldur eisini liv í okkara argastu konkurrentum, meðan íslendingar sum vera man, ikki fáa tað burturúr, sum teir áttu at fingið, orsakað av bæði tolli, avgjaldi og flutningskostnaði, ið kemur uppá, umframt tað tap, ið

Úr Íslandi vórðu í 1990 útflutt 131.038 tons av ísfiski til marknaðarlondini Stóra-Bretland, Týskland og Frakland

John Smith: — Mundi besta loysnin, uppá longri sikt, ikki verið, at tað fyrri at handla út eftir við fiski, lógu avgerðir, ið vóru tiknar í felag?

»Eitt felags initiativ undir heitinum »FRESH FISH FOR THE WORLD« átti at fingið í lag við verðinsbanka ella aðrari stórbankafigging, miðandi móti fullkomnum stoppi av øllum blokkeksporti úr bæði Íslandi og Føroyum, eftir einum 5 ára skeiði.»

stendst av, at mesti fiskurin er isaður umborð, í stórar bingjur og soleiðis ikki er beinleiðis fyrireikaður til uppboðssøurnar í Europa, tá hesar gjalda mesta prisin.

Tað sındrið, sum vit føroyingar flyta út — fesk á marknaðin — bæði runt og skorið, lendir eisini í hesi veldugu lágrisaldi og kemur sostatt ikki upp í prisi, orsakað av hesum alt ov stóra útboði — viku eftir viku, árið runt.

Mundi besta loysnin, uppá longri sikt, ikki verið, at tað, fyrri at handla úteftir við fiski, lógu avgerðir, ið vóru tiknar í felag?

Tíðum, og serliga seinastu árinu hevur verið sligið fast, at føroyskur skeri- og frystikapasitetur er umleið tað dupulta av tí, sum tørvur er á, til okkara nátturliga ráfiskagrundarlag, og tá hetta ivaleyst er so, eigur tá føroyskur skeri-, pakki-, frysti- og møgulega eisini flutningskapasitetur ikki at verða settur íslendingum í boði.

Vit hava maskinorkuna og ein infrastruktur, ið nøktar tørvin, undantikið nakað av flutningsútgerð.

Vit hava eisini av neyð lært at fáa burturúr, at kalla øllum, eisini smærri nøgdum og serliga hava vit lært hetta hesi bæði tvey tey seinastu árinu.

Felags initiativ

Eitt felags initiativ undir heitinum »FRESH FISH FOR THE WORLD« átti at fingist í lag við verðinsbanka ella aðrari stórbankafigging, miðandi móti fullkomnum stoppi av øllum blokkeksporti úr bæði Íslandi og Føroyum, eftir einum 5-ára skeiði.

Í føroyska hugaheiminum hevur og verður Ísland ongantið nakað útland, men landið nærvíð og tað kennist tí hugstoytt at vita sær, at samlaða íslendsk/føroyska fyrirtakssemi á fiskivinnuøkinum, um somu tíð tað nóg illa breyðfæðir okkum sjálvar,

